

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060202

DOM
2022-05-25
Stockholm

Mål nr
P 5945-21

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2021-04-27 i mål nr P 4629-20, se bilaga A

PARTER

Klagande

1. J F
2. R K

Motparter

1. Hi3G Access AB, 556593-4899
c/o Trammp AB
Löparevägen 1
294 39 Sölvesborg

2. Plan- och byggnadsnämnden i Marks kommun
511 80 Kinna

SAKEN

Bygglov för telemast och teknikbod på fastigheten X i Marks kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1806716

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

J F och R K har yrkat att bygglovets för mast och teknikbod ska upphävas.

Hi3G Access AB och **Plan- och byggnadsnämnden i Marks kommun** har motsatt sig yrkandet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

J F och R K har anfört i huvudsak detsamma som i under-instanserna, sammanfattningsvis bl.a. följande. Ett beviljat bygglov urholkar sakägares möjligheter. Underlaget är otillräckligt och innehåller godtyckligt utvalda alternativa lokaliseringar. Teknikutveckling för hantering av radioskugga borde beaktas. Det borde finnas andra lokaliseringar. Varför andra lokaliseringar inte skulle vara möjliga är inte klarlagt. En samlokalisering bör ske i den befintliga masten som finns 55 meter från den aktuella masten. Detaljplanen anger allmän plats, park. Det rör sig om en plats med historiska lämningar såsom vattenreservoar och lämning från luftvärnskanon. Området används för lek och rekreation.

Hi3G Access AB har fört fram i huvudsak detsamma som i underinstanserna, sammanfattningsvis bl.a. följande. Ansökan, kompletteringar och yttranden uppfyller de krav som rimligen kan ställas. Det bakomliggande utredningsarbetet har förtydligats ytterligare under den pågående prövningen. Omständigheterna har hela tiden varit desamma. Det är orimligt att kräva att bolaget ska lägga fram alla bakomliggande styrande faktorer om tusentals basstationers placering. En sådan redovisning skulle dessutom innehålla information som inte är offentlig. Utredningen måste vara rimlig och motsvara krav i plan- och bygglagen och senare praxis gällande redovisning av utredning om förhållanden kring vald lokalisering. Bolaget har i Mark- och miljööverdomstolen gett in upp-gifter om några alternativa placeringar med motiveringar om varför dessa är sämre.

Plan- och byggnadsnämnden i Marks kommun har vidhållit att det finns förutsättningar att bevilja ansökan om bygglov, att åtgärden får anses vara en liten avvikelse från detaljplanen och att det inte föreligger betydande olägenhet.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Bolaget vill uppföra den trettio meter höga masten och teknikboden inom ett område som enligt detaljplanen ska användas som parkmark. Det finns inget samband mellan byggnadsverken och den markanvändning som föreskrivs i planen. Byggnadsverken kommer dessutom placeras i ett grönområde som används för rekreation förhållandevis nära bostadsfastigheter. Masten kommer att vara väl synlig för flera av de boende i området. Med hänsyn till detta är det inte fråga om en liten avvikelse från detaljplanen (se 9 kap. 30 § första stycket 2 och 31 b § 1 plan- och bygglagen (2010:900) samt NJA 2020 s. 786).

När genomförandetiden för en detaljplan har gått ut får emellertid bygglov ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen, om åtgärden är förenlig med detaljplanens övergripande syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse (se 9 kap. 31 c § 1 plan- och bygglagen och NJA 2020 s. 786 p. 15).

Väl fungerande trådlös telekommunikation är av stor betydelse för ett bostadsområde. Det finns inte skäl att ifrågasätta bolagets bedömning att den valda placeringen skulle bidra till detta. Mot denna bakgrund får åtgärden anses förenlig med planens syfte. Anläggningar för trådlös telekommunikation får även normalt anses tillgodose ett allmänt intresse. På ett allmänt plan finns det således förutsättningar att bevilja ansökan om bygglov.

Den aktuella masten – en trettio meter hög fackverkskonstruktion utan stag – kommer att placeras ungefär fyrtio meter från de närmaste bostadsfastigheterna. Klagandena har bl.a. anfört att masten kommer att upplevas som påträngande om den placeras så pass nära deras fastigheter.

Placering av ett byggnadsverk får inte ske så att det kan medföra en sådan påverkan på omgivningen som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt (se 2 kap. 9 § plan- och bygglagen).

Med hänsyn till mastens höjd och det förhållandevis stora avståndet till bostadsfastigheterna kan den olägenhet som masten eventuellt innebär i vart fall inte anses betydande (jfr RÅ 2010 ref. 62). Mark- och miljööverdomstolen anser sammantaget att det finns förutsättningar att bevilja bygglov. Överklagandet ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Mikael Hagelroth, tekniska rådet Mats Kager samt hovrättsrådet Henrik Jonsson, referent.

Föredragande har varit Richard Bexelius.

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-04-27
meddelad i
Vänerns borg

Mål nr P 4629-20

Klagande

1. A F
2. J F
3. A K
4. R K
5. M W

Motparter

1. Hi3G Access AB, 556593-4899
Box 7012
121 07 Stockholm
2. Plan- och byggnadsnämnden i Marks kommun
511 80 Kinna

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut 2020-10-14 i ärende nr 403-30846-2020, se bilaga 1

SAKEN

bygglov för nybyggnad av mast och teknikbod på fastigheten Mark X

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet, dvs. ändrar inte länsstyrelsens beslut.

Dok.Id 509979

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.domstol.se/vanersborgs-tingsratt/		måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Plan- och byggnadsnämnden i Kinna kommun beviljade den 17 juni 2020 (§ 81/2020, dnr 2020.193 235) med stöd av 9 kap. 31 c § plan-och bygglagen (2010:900; PBL) bygglov för nybyggnad av en 30 meter hög mast och en teknikbod på fastigheten Mark X. Beslutet överklagades till Länsstyrelsen i Västra Götalands län av A F, J F, L J, R K, A K, C-A F, M W och B-M W. Länsstyrelsen avslag deras överklagande i beslut den 14 oktober 2020.

YRKANDEN M.M.

A F, J F, R K, A K och M W har yrkat att meddelat bygglov för mast och en teknikbod ska upphävas. De har anfört bl.a. följande till utveckling av sin talan.

De är gränsgrannar och/eller särskilt påverkade närboende. Beslutet försätter dem i ett rättsosäkert läge. Det saknas tillräcklig information till grund för bygglovets beviljande. Avvägningen mellan detaljplanens syfte, bygglovsansökan och motstående intressen har hanterats stokastiskt och är därmed ej möjlig att förstå eller acceptera.

En mast och den verksamhet för vilken masten reses kan i vissa sammanhang utgöra ett allmänintresse av stor betydelse. Samtidigt ligger det i samhällets intresse att denna slags verksamhet etableras först när så är tydligt påkallat, samt att verksamheten etableras på så vis att målen om minsta möjliga miljöpåverkan och mesta möjliga samhällsnytta allt jämt kan uppnås. Etablering ska även ske med rimlig hänsyn till enskildas intressen.

Boverket betonar att en bygglovsprocess är en demokratisk process och att lov ej ska beviljas allt för lättvindigt bara för det att en verksamhet är av stort allmänintresse. Det är här märkligt hur lättvindigt projektören fått gehör för sitt anförande att verksamheten skulle innebära en mindre avvikelser från områdesbestämmelserna i den för fastigheten gällande detaljplanen. En detaljplan vars bestämmelser de facto anger allmän plats, park. Åtgärderna är inte förenliga med den i planen angivna

markanvändningen. Bestämmelserna om hushållning med markområden i 3 och 4 kap. miljöbalken 1 - 8 §§ ska tillämpas, bl.a. 3 kap. 6 § varav framgår att behovet av grönområden i tätorter och i närheten av tätorter särskilt ska beaktas.

Det är rimligt att ställa frågan om när en avvikelse ska ses som mindre samt vad som är skäligen för närboende att tåla. Redan idag förekommer en existerande mast, endast 55 meter från den planerade masten. Båda masterna (24 resp. 30 meter höga) skulle dessutom hamna så nära tomtgräns (mindre än 40 meter) att de, utan att någon kan invända mot detta, tillsammans skulle upplevas som påtagligt påträngande. Hur många master det är rimligt att någon ska tåla i sin närhet.

Det saknas tillräckligt utförlig motivering till varför en mast är nödvändig vid den för bygglovet aktuella lokaliseringen. I bygglovsansökan saknas faktaunderlag som styrker detta. Detta är nödvändigt för att kunna förstå och bedöma projektörens uppgifter om att så skulle vara fallet. Vad projektören betonat är att den mast de önskar uppföra även skulle kunna komma till användning för samförläggning av ytterligare utrustning än den för vilken masten nu reses. Detta utgör näppeligen ett samhällligt intresse och att det istället ska betraktas för vad det är - projektörens enskilda affärsintresse.

Att de alternativa lokaliseringarna projektören presenterat avfärdas mer som ett kortfattat konstaterande, än genom att projektören presenterar en saklig utredning, gör det även synnerligen märkligen att även länsstyrelsen i sin bedömning endast anger att den inte anser att det finns anledning att misstro denna bedömning. MÖD har genom dom i mål nr P 10659-18 skärpt kraven på utredning av alternativa placeringar av telemaster. MÖD anger att det här tydligt att det som regel ska krävas att den som ansöker om bygglov för en telemast på mark som ej planlagts för detta ändamål ska presentera en utredning om möjliga alternativa placeringar. Projektören har här endast presenterat är lokaliseringar som projektören ej anser möjliga. Att det inte skulle finnas några möjliga platser för alternativ lokalisering måste anses helt orimligt.

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser framgår i allt väsentligt av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen anser att det saknas skäl att ifrågasätta behovet av mast och teknikbod på den aktuella platsen.

Det har framförts invändningar mot att såväl kommunen som länsstyrelsen har saknat tillräckligt underlag till grund för att bevilja bygglov. Domstolen har gått igenom utredningen i målet och bedömer att de handlingar som legat till grund för och framgår av kommunens beslut har varit tillräckliga. Det finns inte skäl att upphäva bygglov på denna grund.

I likhet med länsstyrelsen bedömer Mark- och miljödomstolen att ansökt åtgärd får anses förenlig med syftet med gällande detaljplan samt att fråga får anses vara om en s.k. liten planavvikelse (9 kap. 31 b§ plan- och bygglagen (2010:900; PBL) och ett sådant allmänt intresse som avses i 9 kap. 31 c § PBL. Åtgärden kan inte anses innebära betydande olägenhet för klagandena. Mark- och miljödomstolen instämmer således i länsstyrelsens bedömning och skäl. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 18 maj 2021

Göran Stenman

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Stenman, ordförande, och tekniska rådet Helena Carling Föredragande har varit beredningsjuristen Henrik Jansson.